

Johtajuuden ja johtamisen murros käynnissä - kuinka onnistua?

Alun perin suunnittelin alustaa tätä blogia kuvailemalla erilaisia uhkatekijöitä, jotka vaikuttavat nyt ja tulevaisuudessa johtajuuteen ja johtamiseen. Lähestymistapaa tarkemmin ajateltuani vaihdoin näkökulmaa (sitä on joskus mahdollista ja ihan suotavaa vaihtaa). On hyvinkin siis mahdollista ajatella, että vallitsevassa epävarmassa ja kompleksisessa toimintaympäristössä onkin valtavasti potentiaalia. Tämä antaa tilaa ja mahdollisuuksia johtajuuden kehittämiseksi ja hyödyntämiseksi. Johtajuus- ja johtamispotentiaalia löytyy eri sukupolvista, hybridityöelämästä ja teknologiasta sekä näiden välisistä vuorovaikutusjännitteistä.

Hybridijohtajuus potentiaalinen hyödyntämisessä

Vanhan viisauden mukaan systeemin elinvoima ja jatkuvuus perustuu sen kykyyn sopeutua ympäristön muutoksiin. Toisin sanoen johtajuuden ja johtamisen tulee sopeutua valitsevaan toimintaympäristöön eli siihen pelikenttään missä yritys toimii. Lisäksi systeemin tulisi vastata toimintaympäristön muotoa. Monimutkaisessa ja kompleksisessa toimintaympäristössä, jossa toimitaan sekä virtuaalisesti että fyysisesti tarvitaan kokonaisvaltaista, moniulotteista johtajuusajattelua - hybridijohtajuutta. Sitä kuvastaa enemmänkin johtamisfilosofia, johtamisajatus kuin yksittäinen johtamismalli tai -teoria. Hybridijohtajuus ei ole tiettyyn titteliin, rooliin tai työtehtävään sidottu, vaan se kuuluu ja siitä hyötyvät kaikki. Toisissa rooleissa sen määrä ja vaikutus näkyy isompana ja toisissa pienempänä. Hybridijohtajuus on holistinen johtamisen ajattelumalli, jonka avulla ulkoinen ja sisäinen potentiaali tunnustetaan ja valjastetaan arvoa tuottavaksi. Tämä potentiaali löytyy erityisesti ihmisistä ja teknologiasta. On kyse sitten laadukkaammista prosesseista, asiakaslähtöisistä tuotteista ja palveluista tai eri sukupolvien johtamisesta kestävästä työelämän aikaansaamiseksi.

Hybridijohtajuuden pelikenttä ja varusteet

Hybridijohtajuuden pelikenttä on sekä virtuaalinen että fyysinen. Erilaisilla pelikentillä tarvitaan pelitilanteissa käyttökelpoisia pelivälineitä, varusteita ja niiden käytön osaamista. Pelivälineet ja varusteet ovat johtajuuteen liittyviä malleja ja teorioita, ne ovat erilaisia työkaluja ja menetelmiä. Malleja ovat esimerkiksi valmentava ja jaettu johtajuus. Aina kaikissa pelitilanteissa valmentava johtaminen eli yksittäisen työntekijän työssä suoriutumisen kehittymisen tukeminen ei yksistään riitä vaan joudutaan myös johtajuutta jakamaan, koska pelikenttä on niin iso. Kuvitelkaa koripallokenttää, joka olisi kooltaan 10x10km. Sen kokoisella kentällä täyden peliajan pelaaminen uuvuttaa kaikki pelaajat ja valmentajan. Kenttä siis pitää pilkkoa pienempiin osiin ja luoda mahdollisuuksia pelaajille pelata yhdessä pienemmällä alueella, joka on hallittavissa.

Pelikentälle tulee myös aika ajoin uusia pelaajia, joista osa rakentuu ykkösistä ja nolista ja osa erilaisista biologisista osista. Uusi pelaaja voi olla nimeltään vaikka ChatGPT, jonka pelaajapotentiaali on hyvä tunnistaa ja hyödyntää viisaasti. Niin myös uuden pelaajan, vaikka Heikin tai Maijan, potentiaali on myös hyvä valjastaa pelikentällä, vaikka hänellä voi olla 40 vuotta vähemmän elämäkokemusta, mutta sitäkin enemmän idea- ja energiapääomaa.

Kuten kaikki pelaaminen on myös hybridijohtajuus ”välineurheilua”. Uusia varusteita on saatavilla loputtomasti. Löytyy vastuullisuutta, psykologista turvallisuutta, luottamusta, fasilitointi, oppiva organisaatio, mikro-oppiminen jne. Osa varusteista on sellaisia, jotka ovat olleet käytössä jo vuosia, välillä ne unohtuvat pukukoppiin ja välillä, joku ne ottaa taas käyttöön. Hybridijohtajuuteen on tarjolla valtavasti erilaisia varusteita, varusteähky voi uhata. Nurkan takana on aina joku, jolla on tarjolla vähän parempi varuste. Mahdollisesti varuste, jota on hieman vain muutettu tai niemetty uudella tavalla. Joskus voi olla viisasta tarkistaa olemassa olevien varusteiden käyttökelpoisuus ja tehdä harkiten tarvittavat varustepäivitykset. Olemassa olevan varusteen paikkaaminen ja korjaaminen voi joskus riittää ihan hyvin. Hyvillä laadukkailla perusvarusteilla pärjää pitkälle.

Oleennaista kuitenkin on se, että pelaamista ja varusteita ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti. Hybridijohtajuus ei ole staattinen ilmiö vaan muokkautuu ja kehittyy pelaamisen kautta ja pelikentän ulkopuolella tapahtuvien asioiden sekä uusien pallojen myötä.